

Per.
Lat
020

Prodit Budapestini, I. Verpeléti-út 22. decies in anno.
Pretium praesolvendi annum 4 pengő 80 fillér.

Megjelenik Budapesten, I. Verpeléti-út 22. tízszer egy évben. Előfizetési ára évi 4 pengő 80 fillér.

Gloria in altissimis Deo!

Et in terra pax hominibus bonae voluntatis !

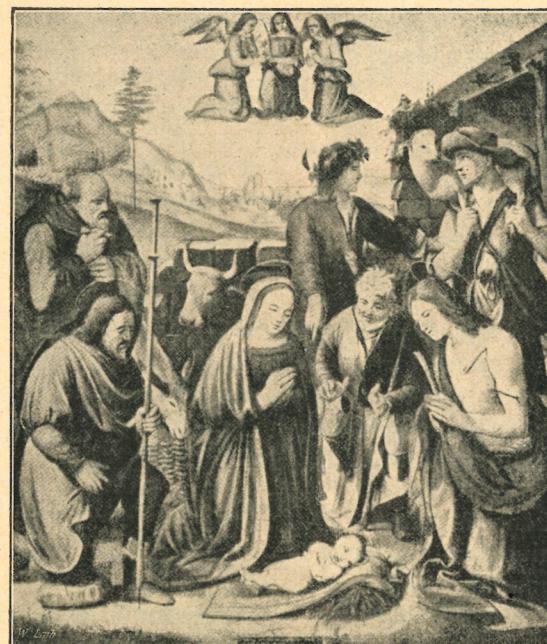
Dei voluntate factum est, ut Messias in eodem ipso pago, quo rex David, auctor¹ generis¹ eius in lucem editus fuerat, nasceretur. Itemque Dei iussu evenit, ut imperator Augustus, potentissimus ille terrae dominus, insciens atque invitus, exactor² providentiae divinae² fieret:² «Factum est autem in diebus illis, — legimus in evangelio Sancti Luciae(2,1.)— exiit edictum a Caesare Augusto, ut describeretur universus orbis. Et ibant omnes, ut profiterentur singuli in suam civitatem».

Maria et Ioseph in pagum Bethlehem ierunt ibique natus est Salvator mundi in stabulo quodam perpaupere.

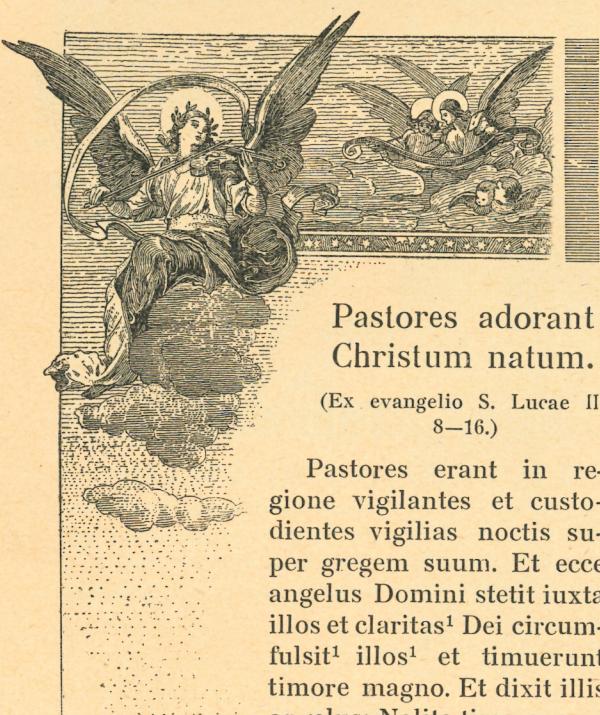
«Non erat eis locus in deversorio,» quia Filius Dei exemplum³ humilitatis³ sua maximum prodere⁴ nobis voluit: quamquam frui potuissest opportunitate⁵ omnium rerum, quae liberis Caesarum tribuenda erant,⁶ illum Sublimissimum atque Altissimum stabuli misserrimi non poenituit, sed parvulo praesepio contentus fuit.

Ex illo praesepio in totum orbem lux diffusa est:⁷ Christus natus perfugium ac solatum praebuit hominibus bonae voluntatis eosque felices⁸ reddidit⁸ et reddet quoque in aeternum!

¹ ösatya   ² az isteni gondviselés végrehajtója lett   ³ alázatosság   ⁴ példát mutat   ⁵kényelem   ⁶ megillet   ⁷ áradtszét   ⁸ boldogít.

Rud. Ghirlandajo: «Adoratio Pastorum».

Pastores adorant Christum natum.

(Ex. evangelio S. Lucae II.
8-16.)

Pastores erant in re-
gione vigilantes et custo-
dientes vigilias noctis su-
per gregem suum. Et ecce
angelus Domini stetit iuxta
illos et claritas¹ Dei circum-
fulsit¹ illos¹ et timuerunt
timore magno. Et dixit illis
angelus: Nolite timere: ecce
enim evangelizo² vobis gaudium magnum,

LECTORIBUS MINIMIS.

Iudas in glacie.¹

Anima Iudee post mortem in Tartara² descendit. In flammis eiulitabat³ et cruciabatur; paenitebat eum proditionis.

Cum ita cruciaretur, angelus bonitatis miseratur eum et advolat.

— Ascende — inquit — ad horae spatium⁴
in glaciem septentrionalem et refrigera te.⁵

Iudas admirans interrogat:
— Quomodo ego proditor hanc gratiam

Quomodo ego, procul, hanc gratiam
mereor? Nam ego, vilissimus hominum,
Magistrum tradidi.

— Tu quoque semel bene fecisti — respondet angelus. — Dominus nullius beneficii obliyiscitur. Tu quondam aegrotum, qui saucio corpore nudus in solitudine iacebat, pallio obtexisti.

quod erit omni populo : quia natus est vobis
hodie Salvator³, qui est Christus Dominus in
civitate David. Et hoc vobis signum : Invenie-
tis infantem pannis⁴ involutum⁴ et positum in
praesepio.⁵ Et subito facta est cum angelo
multitudo militiae⁶ caelestis⁶ laudantium
Deum et dicentium : *Gloria in altissimis Deo*
et in terra pax hominibus bona voluntatis.
Et factum est, ut discesserunt ab eis Angeli
in caelum : pastores loquebantur ad invi-
cem : *Transeamus usque⁷ Bethlehem⁷* et
videamus hoc verbum, quod factum est,
quod Dominus ostendit nobis.⁸ Et venerunt
festinantes :⁹ et invenerunt Mariam et Ioseph
et infantem positum in praesepio. Videntes
autem cognoverunt¹⁰ de verbo, quod dictum
erat illis de puero hoc. Et omnes,
qui audierunt, mirati sunt: et de his, quae
dicta erant a pastoribus ad ipsos.

¹ az Istennek dicsősége körülvette őket ² hirdeték
³ Üdvözítő ⁴ pólýába takarva ⁵ jászol ⁶ égi sereg
⁷ Bethlehémig ⁸ megjelentett nekünk ⁹ sietve ¹⁰ meg-
ismerték. (A görög szövegben: egnórisan: megjelen-
tették.)

— Ideone me Deus remuneratur ? ! — clamat Judas.

— Ita, respondet angelus. — Nunc est nox, cum Christus natus est et tibi licet ad horae spatium ascendere in glaciem, ut te refrigeres. Per singulos annos hac nocte tibi ascendere licebit.

Iudas e flammis Tartarorum ardentibus
erupnit,⁶ singultans⁷ procumbit⁸ in glacie
et exclamat:

— O quam bonus est Deus, ut vel⁹ minimum beneficium remuneretur! Quam clemens esse potest in¹⁰ eos, qui per omnem vitam bene faciunt! V. Febbr.

V. Fehér.

¹ jég ² pokol ³ jajgat ⁴ egy órára ⁵ lehűt ⁶ ki-
rohan ⁷ zokogva ⁸ leborul ⁹ még ¹⁰ iránt.

Inter os et offam multa accidere possunt

三

Nescia mens hominum fati, sortisque futurae,
Et servare modum, rebus sublata secundis.

大

Speremus, quae volumus, sed quae acciderint, feramus.

De diis.

(Ad fabulam Margaritae e comitibus Bethlen.)

Cum in orbe terrarum omnia iuventutem¹ spirabant,¹ et in terra ubertate² turgida² facilem et felicem vitam homines degebant, dei benigni et hilares caelum incolebant. Homines altaria floribus cumulabant,³ dei autem ab aethere surridentes⁴ laeti terras floribus odoratas despiciebant et dicebant :

«Felix et pulcher est mundus, quem procreavimus. Et talis quoque mundus manebit, quia etiam nos in aeternum vivemus.»

At SORS dea immittissima ac mobilissima tristis abnuit:⁵

«Dei ex hominum fide ac religione vivunt. Itaque morientur, cum ad lumina vitae surrexerit ille, qui eos ingenio superabit.»

Tempus longum praeterit et in terra, quae consenuerat, aegre vitam inopem homines laboribus cruciati tolerabant. Pestis et fames totum orbem terrarum vastabant. Homines deis aras imponebant, floribus eas cingentes, sed frustra. Tum unus ex eis pugnum⁶ ad caelum minaciter tollens⁶ exclamavit :

«Improbi estis dei et immisericordes ! Sanguine, non floribus avetis vos frui !»

Homines, qui aderant, dentibus compressis, muti stabant et ex hoc tempore sanguine aras deorum tingebant.⁷

Dei autem, qui usque ad hoc tempus vitam hilariter degebant, ecce mutati sunt. In labiis risus in cacchinos⁸ rigidos distorquiebatur,⁸ sanguine et morte delectabantur : crudeles et immisericordes facti sunt.

Saeculis volventibus homines minus minusque deos sanguine mandentes perpetiebantur. Aliquando autem vir quidam genibus⁹ nixus⁹ manusque supinas¹⁰ ad caelum tendens¹⁰ gemitus de imo pectore duxit :

Quando venies tu, qui bonus et mitis eris, qui nos deis ulciscendi cupidis et crudelibus liberes ?»

Dei in excelsis contremuerunt : natus est ille, qui eos potestate et dignitate devicturus fuerit.

1 ifjúságtól duzzadó 2 dúsán termő föld 3 elhalmoz
4 lemosolyog 5 ellenkezik 6 öklét fenyegetődzve föl-
emeli 7 áztat 8 gúnykacajjá torzul 9 térdre borul
10 égnekk emelt.

EXEMPLA CLARORUM VIRORUM

Quidam dixit Diogeni : «Senex es, iam quiesce a labore». Cui Diogenes : «Quid enim, — inquit — si in stadio currem, ad finem oporteret cursum remittere¹ et non magis intendere ?»²

(Diog. Laërt.)

*

Quidam dixit Antistheni : «Multi te laudant». Cui ille respondit : «Quid male feci ?» Nam philosophus ille censebat turpe esse a turpibus laudari.

(Diog. Laërt.)

Comates in Sicilia pecora heri divitis pascebant; ex quibus nonnunquam aliquot pecora Musis offerebat. Hoc cum herus cognovisset, dure servum increpuit. Servus : «Ne mihi — inquit — succenseas; nam Musarum beneficio omnia cumulate³ reddentur». At herus : «Age — inquit — experiamur, sintne te Musae nutriturae». Et servum in excavatam arborem inclusit, ut fame moreretur. Exacto anno cum ad eum locum redisset, Comateni vivum atque incolumem repperit et favos, unde vixerat. Apes enim in arborem per rimas penetraverant.

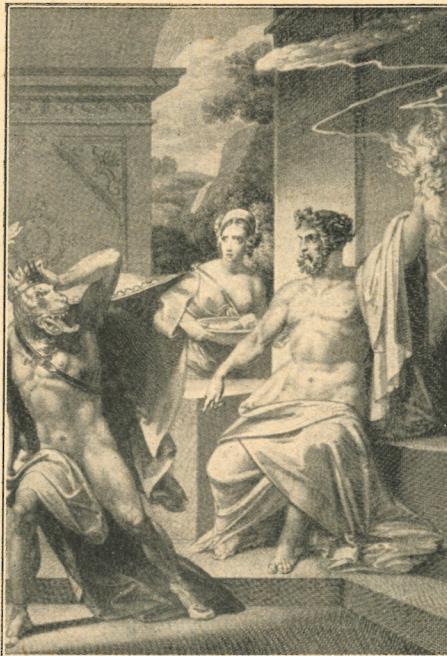
V. Fehér.

1 lassit 2 megeröltet 3 bőségesen.

De Lycaone.

Nunc — discipuli carissimi — historiam Lycaonis in lupum transformati vobis narrabo. Pictura adiuncta hanc rem exprimit.¹ Sed attendite!

Lycaon rex Arcadiae fuit. Habuit quinquaginta filios, qui unā cum patre superbissimi elatissimique² omnes viatores et hospites sibi obvios interfecerunt. Infamia³ viorum crudelium aures Jovis quoque contigit.⁴ Fulgorator⁵ igitur facie humana induitus de summo Olympo delapsus est et postquam terras lustravit,⁶ in Arcadiam inque tecta Lycaonis tyranni inhospita⁷ devicit. Lycaon, quamquam pater deorum

eszelt ki¹⁰ meggyilkol¹¹ megfőzte¹² megsütötte¹³ feltálalta¹⁴ fölemészt.

«Latrantes.»

(E Colomanni Mikszáth «Coniectaneis».)

Poeta quidam mihi amicissimus comoediam scribit Theatro Nationali, cui titulum: «Latrantes» dedit.

Fama comoediae apud histriones optima habetur et felicissimus eventus¹ ei praeditur. Histriones clarissimos in ea partes habituros² constat. Id tantum mirum et inusitatum videtur, quod in ludo latrabitur.

Die quodam nubibus obumbrato³ auctor forte extrema comoediae componit, cum quidam senex humili statura cubile eius intrat et prope mensam consistit.

Poeta valde admirans:

— Quis es? — inquit — Quid vis?

Ille vero:

— Quaeso, ... rogo te humillime... ego... ego... ego nemo sum!

— Si ergo nemo es, dic, quid velit nemo?

— Obsecro te, serenissime, ego sum ille, qui in theatro latrare solebam. Canem me esse fateor.

iam prius signa divinitatis⁸ dederat, ut divinitatem hospitis experiretur, consilium terrible agitavit:⁹ puerum quendam insontem clam iugulavit¹⁰ artusque eius partim aquis mollivit,¹¹ partim igni torruit¹² et mensis imposuit.¹³ Quare Juppiter valde commotus domum inhospitali statim incendio absumpsit¹⁴ ipsumque regem in lupum transformavit.

(em.)

— Canemne te affiras?

— Ita.

Timidus cum hoc dixisset, capillos canos manu sordida compsit.

— Quid ergo?

— Re vera peritus sum latrandi non secus ac canis. Quam artem scholaris⁴ didici. Fefelli nonnunquam etiam canes ipsis ita, ut nullus ex iis mihi non irasperetur, cum in via seu platea obvius venisset.

— Perge!

— Audivi te, serenissime domine, comoediam scribere, in qua latrante opus esset.

— Hoc non negarim: ineunte actu secundo.

— Quapropter etiam veni, comperi enim te corde optimo esse. Scito ergo uxorem mihi aegram domi iacere et nihil habere, quod comedat. Veni te rogatum, ut in singulis actibus iuberes latrari.

— Aegre hoc, amice: non convenit⁵ fabulae.

¹ siker ² szerepe van ³ borongós ⁴ tanuló koromban ⁵ illik.

— Atqui mihi persuasum erat hoc fieri posse. Et sperabam — dixit contristatus⁶ fore, ut mei te misereat et omnibus aerumnis⁷ me liberes.

— Cui tibi usui erit, si ter latraveris?

— Tunc profecto ternos florenos⁸ accipiam, nam pro singulis vesperis merces mihi solvitur.

Poeta paulum meditatur:

— Quid tunc, — inquit — si duo canes latraverint, unus dextra, alter sinistra?

— Optimum erit — ait ille gaudio exultans,⁹ — nam filius meus aequre scite¹⁰ ac ego latrat. Nimirum¹¹ comoediam optimam habebimus!

— Ergo promitto me talem comoediam scripturum. I nunc domum, Deo favente,¹² quam pulcherrime et diutissime latraturus!

Senex maximas grates rependens reliquit cubile, montem auri sibi oblaturum.

Gabriel Darás.

⁶ elszomorodva ⁷ nyomorúság ⁸ forint ⁹ örömében ujjongva ¹⁰ époly ügyesen, mint én ¹¹ két-ségtelenül ¹² Isten kegyelmével.

Claudii.

Ad fabulam *Ernesti Eckstein* latine scripsit
Valentinus Fehér.

II. Servus flagris¹ caesus.¹

Homines, qui ex Batavia escenderant, Cumas versus ad clivum² iter direxerunt. Decem servi praegredientes per multitudinem hominum viam sibi faciebant.³ Post illos Octavia ab octo Lusitanis lecticā splendida ferebatur; in altera lectica Claudia cum Baucide sedebat. Praeter lecticas Aurelius equo Hispano vehebatur. Postremo servi reliqui cum impedimentis⁴ veniebant.

Satis brevi itinere confecto ad villam Octaviae pervenient. In vestibulo virgo obviam eis proruit.⁵

— Mea filia est adoptata⁶ — ait Octavia Aurelio —: Lucilia vocatur.

Aurelius ex equo desilit et habenis⁷ Mago traditis feminas in atrium sequitur, cum pulcherrimi conspicit adolescentem, qui tacitus Octaviam complexus, deinde Claudiam osculatus est.

— Quinte, mi fili carissime — inquit Octavia — huic nobili equiti, C. Aurelio Menapio Traiectino gratiam debes; iste enim ex barcula nos in suam triremim imposuit.

Quintus Aurelium amplexatur.

— Spero fore — inquit —, ut in longius tempus domi nostrae te cum honore videamus.

Post prandium feminae in cellas se recipiunt. Quintus Aurelium in hortum dicit. Inter se colloquentes iugum⁸ nacti sunt,⁹ ubi parvum templum marmoreum stabat. Pulcherrimum erat spectaculum, quod Aurelius arridebat.¹⁰ Procul sinus caeruleus patebat cum ingenti ponte Neronis, longius Baiae cum multis milibus domuum, Puteoli cum malorum¹¹ ordinibus, tum Neapolis, Surrentum insulaeque undis circumfusae. In aëre immobili Vesuvius fumans¹² eminebat.¹³

Dum pulcherrimo circum spectaculo delectantur, subito clamor ortus est: aliquis gemere audiebatur. Aurelius per rimam¹⁴ frondium¹⁵ hominem conspexit.

— Aspice, Quinte, aspice!

— Nemus¹⁶ est uxoris imperatoris — ait Quintus.

— Nihilne ad platanum vides? Rursus audio gemitum acerbissimum!

— Ei,¹⁷ quid ad nos?¹⁸ Servus aliquis denuo¹⁹ flagris caesus est. Stephanus, officiorum²⁰ magister,²¹ optime rem suam intelligit. Quo enim flagellum carnificis affligitur, ibi cutis²² fatiscit.²³ Hominem flagris caesum alligari iubet ad arborem, ubi culices,²⁴ formicæ...²⁴

— Horrendum! — exclamat Aurelius. — Liberemus illum miserum.

— Dii meliora!²⁵ Nihil²⁶ nobis²⁶ ad rem.

— Igitur ex eo quaeram, quid peccaverit. Ita locutus de iugo descendebat. Quintus invitus amicum secutus est. Nemus illud densa saepe²⁷ seclusum²⁸ erat. Aurelius iuvenem ad palum²⁹ deligatum conspexit. Ter-

¹ megkorbácsolt ² hegyoldal ³ nyit, tör ⁴ pogyyász ⁵ előrohan ⁶ fogadott ⁷ gyeplö ⁸ gerinc ⁹ elér ¹⁰ mosolyog ¹¹ árboc ¹² füstölgő ¹³ emelkedik ¹⁴ rés, nyilás ¹⁵ lomb ¹⁶ liget ¹⁷ eh!... ¹⁸ mi közünk hozzá?! ¹⁹ újra ²⁰ udvarmester ²¹ bőr ²² hasad ²³ szúnyog ²⁴ hangya ²⁵ ments Isten! ²⁶ semmi közünk ²⁷ kerítés ²⁸ elválaszt ²⁹ cövek

gum eius tuberibus³⁰ completum, scarabaeis³¹ ac formicis differtum³² erat.

— Tu miser — clamat Aurelius, — quid fecisti, quod ita puniris?

— Officium meum exsecutus sum.³³

Aurelius propius aggreditur, ut vincula resolvat.

— Noli me attingere³⁴ — ait servus; — vae mihi, si quis te hic conspexerit!

Quintus fortē servi animum admirans interrogat:

— Homo! Stoicusne es, an semideus?³⁵
Quis te docuit dolores ita contemnere? Quis deus animo tibi tantas vires inseruit?³⁶

— Deus unus et verus — inquit servus, — Deus optimus, qui amat miseros et pauperes.

E longinquo strepitus graduum³⁷ auditur.

— Relinque me! — implorat servus. — Monitor³⁸ appropinquat.

Quintus et Aurelius taciti discedunt.

III. Patronus³⁹ nobilis.

Interea Octavia a T. Claudio Muciano litteras accepit. Pontifex scripserat ei, ut Romam redirent.

Dies profectionis advenit. Multo⁴⁰ mane⁴⁰ vix dilucescere cooperat, cum iam Lucilia laborabat, ut omnia praeparentur. Servi lecticis expeditis⁴¹ in tergis mulorum impedimenta imponebant. Hoc strepitu Quintus experrectus surrexit et exiit in cavaedium,⁴² ubi Lucilia servos urgebat, ut festinarent.

Quintus paenula⁴³ involutus⁴⁴ per hortum ad montem ibat. Suavem aërem matutinum laetus imbibebat.⁴⁵ Quamquam Bais et animus et corpus eius confirmata erant, tamen Romanum redire cupiebat. Lente clivum ascendit; dein constitit, ut ad mare despiceret. Tum in semita,⁴⁶ quae ad villas ferebat, mulierem conspexit, quae domo Domitiae, uxoris imperatoris egressa caute pessulum⁴⁷ retrusit.⁴⁸

Euterpe erat, serva tibicina⁴⁹, quae in villa Octaviae tibiis canere solebat. Lacrimae ex oculis eius labebantur.

— Salve — ait Quintus.

— Tune es, domine? — inquit Euterpe risu coacto.⁵⁰ — Tam sero Cumis reverteris?

— Non Cumis, optima Euterpe, sed domo venio. At tu, quid est, quod hoc tempore in domo Domitiae fueris?

— Miserum visi amicum, qui summum dolorem patitur. Tetra sunt eius vulnera. At quid ego loquor? quid enim Quintus Claudius servum curat?

— Erras — ait Quintus; — num cor mihi ferreum est? Multi quidem sunt inter servos nebulones,⁵¹ at sunt etiam probi ac benevoli.

— Atque Eurymachus est probus ac benevolus. Et tamen Stephanus eum propter unum verbum cruciari atque post meridiem ad palum diligari iussit. Formicae, scarabaei in tergo pullarunt.⁵²

— Ohe!⁵³ — ait Quintus. — Ego vidi tuum Eurymachum. Pallidus barbatusque vultus... maxime tranquillus... contemptis dolores... ad palum diligatus...

— Tune eum vidisti? — clamat Euterpe. — Is fuit, certe is fuit! Nunc maxime defessus in cubili⁵⁴ iacet; tergum abundat vulneribus... neque tamen ulla ex labris⁵⁵ querela⁵⁶ auditur.

— En⁵⁷ — inquit adolescens, — accipe nūmūm aureum. Fove hominem patientem. Quodsi convaluerit, scribe ad me; iam vi dero, quid eius⁵⁸ causā⁵⁸ facere possim.

— O domine, tu bonus ac benignus es. Mense proximo cum Diphilo, meo coniuge Romanum migrabo. Is est faber⁵⁹ tignarius.⁵⁹

— Res est composita⁶⁰ — ait Quintus. — Me Romae visitabis. At nunc vale.

Tibicina iter perrexit, adolescens solis orientis oblitus domum rediit.

Post ientaculum alii lecticis, pars equis iter ad portum tenebant. Mox ancorā⁶¹ sublatā navis lente ex portu exhibat. Quintus, Claudia, Lucilia cancellis nixi Baias aspectabant. Octavia et Aurelius sub velo sedentes de Roma colloquebantur. Amoenissimae Baiarum regiones, domus, villae, delubra paulatim in nebulis evanescabant.⁶²

(Ad numerum proximum.)

³⁰ daganat ³¹ rovar ³² ellepett ³³ megtesz ³⁴ hozzányúl ³⁵ félisten ³⁶ olt ³⁷ lépés ³⁸ felügyelő ³⁹ pártfogó ⁴⁰ korán reggel ⁴¹ előkészít ⁴² udvar ⁴³ köpeny ⁴⁴ beburkolózva ⁴⁵ beszív ⁴⁶ ösvény ⁴⁷ retesz ⁴⁸ visszatól ⁴⁹ fuvolásnő ⁵⁰ erőltetett ⁵¹ gázember ⁵² nyüzsög ⁵³ megállj! ⁵⁴ fekvőhely ⁵⁵ ajak ⁵⁶ panaszszó ⁵⁷ nesze ⁵⁸ érette ⁵⁹ ácsmester ⁶⁰ rendben van ⁶¹ horgony ⁶² eltünedezik.

Gabriel princeps Transsylvaniae.

Abhinc trecentos annos obiit mortem *Gabriel princeps Transsylvaniae*, qui non modo bellis feliciter confectis Transylvanianis a hostibus tutam¹ praestit,¹ sed per viros quoque doctos, quos undique conquisiverat, etiam scientiarum propugnaculis² regnum suum firmavit. Dies anniversarius priore mense cum ingenti pompa Budapestini celebratus est.

Fundamentum culturae atque humanitatis, cuius possessione hodiernis quoque temporibus Hungari, qui ibi vivunt, ceteris vicinis populis recte antecellunt, ipse princeps iecit. Collegia ab ipso fundata per trecentos annos ut phari³ scientiarum et culturae radios lucis⁴ ubique terrarum effuderunt,⁴ quoad pace illā «Trianonensi» in potestatem praedatorum inciderunt.

Dictum eius celeberrimum: «Si Deus nobiscum, quis contra nos?», nostris quoque temporibus aptissimum est. Nam Deo adiuvante omnia perpetrari⁵ possunt.

¹ biztosít ² véd bástyáival ³ világítótorony ⁴ kisugároz ⁵ végrehajt, létrehoz.

Urbanus.

— Ego semper et ubique urbanus sum. Si feminae cuidam in curru¹ vi¹ electrica¹ acto¹ deest forte locus, ubi sedeat, ego surgo et sellam ei offero. Quaero, quis me urbanior nostris temporibus inveniri possit?

— Et quidem invenitur. Meus enim ami-

cus, cum de sella sua surgit, sedem feminis relinquit — duabus!

Colonus avarus.

Colonus: Ubi est canis meus Petre?

Pastor: Perii. Prae nimia siti.

Colonus: Quid tu dicas? Prae nimia siti?

Pastor: Ita. Nihil enim miser habuit, ad quod biberet.

Hereditas.

— A quonam hanc pretiosam gemmam accepisti, domine medice?

— A primo aegroto, qui vitam mihi comisit?

— Ergo, ni fallor, accepisti gemmam — ex hereditate?

Studiosi inter se.

— Qualis fuit cena, ad quam nuper invitatus eras?

— Magnifica! Coctum est viginti convivis et apparuerunt — quinque!

Anxius.

Iudec (ad reum, indignabundus): Tu, postquam accusatori colaphos³ incussisti,³ etiam acerrimis verbis ei maledixisti. Cur hoc fecisti?

Reus: Timui enim, ne colaphis surdus⁴ factus esset!

Error.

— Eheu, domine Kovács, vix te agnosco! Valde commutatus mihi videris, ex quo barbam posuisti.

— Ignosce mihi, domine, ego minime vocor Kovács!

— Quid? Etiam nomen commutasti, ex quo te novissime⁵ videram?

Post tres menses.

— Nonne minus prospera valetudine ute-
ris, domine Bányai? Pallidus es, aegrotare
mihi videris...

— Non mirum. Post tres menses hodie
primum sub⁶ divo⁶ moror...⁶

— Per deos immortales, quid fecisti?

— Ego? Ne minimum quidem mali. Sed
iudec hoc mihi credere noluit!

Felicianus Gondán dr.

¹ villamos ² rábítza ³ arcul üt ⁴ süket ⁵ utoljára
⁶ a szabadban tartózkodom.

Solutiones aenigmatum Numeri III.

I. Series libratae: 1. Alfius; 2. Atlas; 3. ter; 4. rogus; 5. ala; 6. ovans; 7. Rudiae; 13. Epidius; 14. togatus; 15. anser; 16. Arria; 17. palus; 18. siser; 19. ara; 20. Ops; 25. Ennius; 27. Ulpius; 28. Remus; 30. Utica; 31. sagum; 34. aaa; 35. Noa. — Series directae: 3. Terra; 8. Plotae; 9. Livius; 10. regio; 11. Titan; 12. ensis; 13. est; 15. asa; 17. pes; 19. abiegn; 21. soror; 22. Pales; 23. Aristus; 24. Rea; 26. sur (rus); 29. sus; 32. Andes; 33. caupo; 34. Arion; 36. Subura; 37. oculus; 38. Ahala. —

II. 1. Molo; 2. Olympias; 3. Neptunus; 4. Utica; 5. Misenus; 6. Epicurus; 7. Neocles; 8. Tamesis; 9. Umbri; 10. Mithridates; 11. Antonius; 12. Nero; 13. Cornelius; 14. Y; 15. Romulus; 16. Aventinus; 17. Nestor; 18. Urania; 19. Methymna. — Nomen inscriptionum ex litteris initialibus: Monumentum Ancyranum.

Aenigmata numeri III. rite dissolvuntur: Budapestinenses: Classis VI. B. gymnasialis, nominati de Stephano Verböczi; Lad. Weisz, Camilla Takáts, El. Meggyery. — Veszprémenses: Fr. Szabó, Io. Leiker, Laura Hardy, Andr. Világly, Alex. Lauschek, St. Frühbauer, Fr. Szelmayer, Mich. Pfeifer, Io. Taál, Lad. Tóth, Lad. Szantner, Nic. Kerper, Mich. Petrák, Jos. Osvald, Hel. Szakáts, Lad. Mikovich, Fr. Csehi, St. Bilusyák. — Sopianenses: Norb. Karg, Iul. Vattamány, Lad. Pichler, Rud. Orbán, Ios. Keresztyúry, Ios. Csáki, Th. Mallyasovszky-Zsolnay. — Praemium Stephano Frühbauer (Veszprémensis) sorte obtigit. — Ex sociis, qui aenigmata huius numeri dissolverint, unus, sortitus gratis accipiet Gabrielis Boros opus, cui titulus: Háromszáz Ezopus mese.

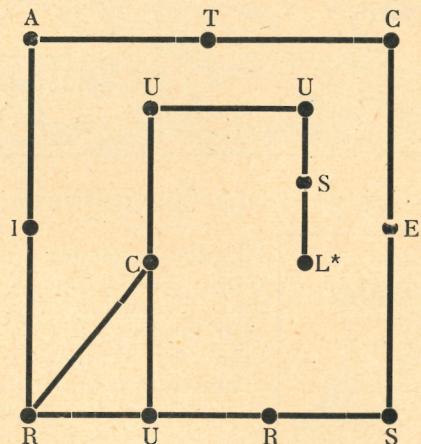
I.

- 7, 8, 31, 33, 34 = oppidum a Graecis decem annis oppugnatum.
6, 5, 4 = cogito, ergo...
3, 2, 17, 18, 19, 28, 38, 34, 26, 11, 34, 39 = imperator scriptorique Romanus.
35, 36, 8, 25, 34 = milites ignavi vertere solent.
43, 42, 28 = animal parvulum.
1, 2, 20, 19, 11 = ignem antecedit.
23, 24, 22, 21, 8, 34, 43, 24, 34 = locus natalis Taciti.
43, 3, 17, 10, 11, 25, 30, 31, 32, 33, 40, 28, 42, 6 = fabula Plauti.
4, 9, 10, 27, 23, 34 = defendant arcem et urbem.
12, 13, 29, 34 = In vitium ducit culpae..., si caret arte.

1—43: = versus notissimus in Aeneide.

Paulus Farkas.

II. Hae quattuordecim litterae ordine lectae nomen poetae Romani Epicureae doctrinae sectatoris reddunt.

* notat litteram, qua initium faciendum est.

*

III. Hae syllabae singulis litteris postpositis ita ordinentur, ut ultimus litteris nomen rerum scriptoris Romani efficiatur: la-, di-, cu-, to-, iv, corn-, ci-.

Helena Sz.: Solutiones aenigmatum tarde traditae sunt. — «Surripe aures»: Opusculum tuum grato animo accepi. Non dabitur «flammis», — ut scribis — sed curabo, ut etiam alii, maiores minoresque quo prius eo delectentur. — Fr. Csehi: Si meliora miseris, publicabuntur. — M. Petrák et Jos. Albrecht: Non dubito, quin vos meliora sitis missuri. «Avus et nobilis», itemque «Cingarus et ventus» communicari non possunt. Facetis egent. — L. Kesztyüs: Aenigmata, quae misisti, facillima sunt, «Salse dicta» autem parent sale. Meliora mitte. — P. Farkas: Aenigmata gratissime accepi. Prodibunt. — Fr. Szabó: Ex aenigmatibus tuis aliquot publicabuntur, itemque «Castrum Léta», mutatis mutandis. — Numerum Iuventutis, quem petivisti, spero fore, ut iam acceperis. — De reliquis litteris alia occasione nuntios mittam.

Moderator ephemeralis: EUGENIUS FRAY DR.

Budapest, I., Verpeléti-út 22,
ad quem epistulae et manuscripta mittantur.

Administratio ibidem.

Sumptibus Societatis Magistrorum Intermedi-scholarium Catholicorum. — A Katholikus Középiskolai Tanáregyesület költségén.

(Praeses: STEPHANUS ACSAY DR., elnök.)